

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.
Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint.

Jönnek a Jezsuiták!

Üdvözljük a Jézus nevében és szellemében tanító és nevelő Jezsuitákat. Ohajtjuk a kor visszajövetelét, melyben a nem erkölcsi és anyagi boldogulását ez kölcsönös üdvözlés biztosítja: Micsod tessék a Jézus Krisztus.

Ha a Jezsuiták átveszik a szabadkai főgimnáziumot, visszatér a keresztény ifjúság keresztény öntudata.

Nem vád ez a mostani tanári kar ellen, de lelkünk rajongó szeretetének megnyilatkozása a jövő Magyarországnak boldogulásának érdekében. Mi ezt a tanári kart védjük, egyedül védjük, amit irunk, azt tehát nem ellenük írjuk.

A szabadkai zsidólap, a Bácskai Hírlap, sötét tudatlansággal telített, a keresztény elleni gyűlölettel sugalmazott cikket ír a Jezsuiták ellen azon alkalomból, hogy — tudtunkkal, — e szerzetesek hajlandók a szabadkai főgimnáziumot átvenni.

Mindenekelőtt a hatósághoz intézünk egy tiszteletteljes kérdést. A Bácskai Hírlap a közvéleménynek a a keresztényeket gyűlölő része előtt úgy szerepel, mint sugalmazott, mint félhivatalos lap. A hatóság ez ellen sem közvetve, sem közvetlenül nem tiltakozott. Vajjon megengedheti-e, hogy az ő organuma oly sötét tudatlansággal, anyi keresztény elleni gyűlölettel teli cikket írjon, mint a vasárnapi számában a jezsuiták ellen írt cikke? Ha csakugyan hatósági organum, ha ezen jelleggel az említett cikket a hatóság megegyeztetethetőnek tartja, akkor nekünk lelkiismeretbeli kötelességünk ebből a következtetést levonni.

Csak érthető, csak természetes, hogy a keresztény Magyarország újra ébredésének hajnalán mi, keresztények azokért küzdjünk, akik a zsidó-szabadkőműves butítások megfélemlítő, galád politikájának nyomásától nem félve, egyedül csak a keresztény Magyarország üdvét tartva szem előtt, lerázák magukról azt a rabszolga bilincset, melyet a lelkekre raknak ilyen jelszavakkal, mint klerikalizmus, jezsuitizmus, ultramontán, a keresztény magyar nép tisztességtelen, becsstelen kiszorolhatása végett.

Az az említett zsidólap még erőlködhetik a megfélemlítés, a pénzimádás politikájának fegyverével. Akinek

tetszik, tartson vele, s aki vele tart ellenünk, keresztények ellen van.

Ellenünk, az egész Szabadka katholicizmusa ellen van. Mert bármennyire hazudjon is, — a megfélemlíteni akaró ellenfél taktikájával — azt, hogy kisdéd csapat küzd Szabadkán a katolikus nevelés és tanítás érdekében, nem hiszik el már neki. Igaz, kisdéd, a Jézus Krisztus szeretetében merész csapat teremtette meg Szabadkán a katolikus sajtót, de amit irt, amit hangoztatott, az vizshangra talált a katolikus Szabadka lelkében és most már egyek vagyunk, egy a katolikus igazságokban az egész Szabadka. A jezsuitákat a katolikus Szabadka akarja s ezt már a zsidók gyűlölete nem fogja megijeszteni, s nem fog megijedni azért, mert klerikalizmusnak kell lennie, úgy mondja az a zsidólap, hogy Mukics Simonnal az élükön.

Nem, ez a katolikus Szabadka tárt karokkal fogadja a jezsuitákat, mert tudja már, hogy amit a jezsuiták katolikus nevelési és tanítási módszeréről írnak a zsidók, csak hazugság, csak a keresztény öntudat megbénítására eddig, sajnos, jól használt mérge. Nem, az ébredő, a felébredt katholicizmusnak már nem árt a keresztény erkölcsök ellen használt zsidó mérge.

Tudja már a katholicizmus, hogy a Jézus Krisztus szeretetében élő jezsuita tudománya a zsidó elvekben élő, ezen elveket hirdető tudósokénál ezerszer nagyobb, alaposabb, igazságosabb szeretetteljesebb. A nagyképűsködő, buta, vallástalan pedagógia hangzatos frázisai már nem altatják el a nagy társadalom lelkét anyira, hogy az igazat eltakarhassa előtte a gyűlölet. Tudja már a társadalom, hogy azok a jezsuiták, akik Krisztus igéjével tanítják a gyermekeket, azon Krisztuséval, aki testének fáradtságában is szeretettel bocsátotta magához a kisdédek, csak erős lelket, tudós főt nevelhetnek.

De tudja azt is, hogy épen ez fáj a zsidónak a katolikusban: az erős lélek, a tudós fő.

Ir még az a zsidó lap finandális dolgokról is. A régi fegyver: az éhségben gyűlöletet, a szegénységben félelmet, a gazdagságban az uzsoráskodást fölkelteni. Azt hiszi, hogy a katolikus Szabadka ezekkel a lelki fekélyekkel újra megmételezhető. De csalódik vakmerőségében, még ha

beszél is feltételekről, amelyek még megszövegezve, megállapítva nincsenek.

A katolikus Szabadka pedig küzdeni fog igazságaiért tovább is. Küzdeni fog, mert tudja azt is, hogy hazugság, becsstelen, galád, alávaló hazugság az, ha azt mondják, hogy a szerzetesek nevelése, tanítása szükkeblü, mert felekezeti. Ezek a szerzetesek minden felekezetet egyaránt tanítanak, mert ők az igazságnak, az életnek mesterei, mint Krisztusnak tanítványai. Sok zsidó szedte magába a szerzetes tudományát, s ezek a zsidók nem panaszkodhatnak a szerzetesek, a jezsuiták tudományának és nevelésének szükkeblisége ellen.

Az iparos tanfolyam bezárása.

— Rajz kiállítás. —

Tegnap délelőtt zárták be ünnepélyesen az iparosoknak továbbképző tanfolyamát és nyitották meg a tanfolyam rajzkiállítását. Az ünnepélyre megjelent Biró Károly dr., polgármester, Bölts József dr., főjegyző. Jelen volt az iparosság nagyszáma.

Meznerics Ferencz, felügyelő igazgató zárta be tartalomdus beszédben a tanfolyamot, megköszönve az illetékes tényezőktől nyert támogatást, s nyitotta meg a kiállítást, melyen különösen Kladek Kázmér festő festményei és rajzai ragadják meg a figyelmet. Kitérő rajzai vannak emellett Drnkovics Lajosnak. A könyvteli és levelezési gyakorlatban Szombathy fényképész érdemel nagy dicséretet.

Az ünnepélyes beszéd után Meznerics Ferencz osztotta ki az ipartechnológiai múzeum és Szabadka város díjait a kiténtettek között. E jutalomban nem az összeg nagysága a jutalom, hanem az igaz érdemnek erkölcsi kitüntetése. A kiténtettek a következők:

Kladek Kázmér két tizkoronás arany, (kettős jutalom), Varga István két tizkoronás arany (kettős jutalom) Szombathy Károly két tizkoronás arany, (kettős jutalom), Drnkovics Lajos, Koszoru Rezső, Taskovics Béla, Berkes Antal, Pencsics György, ifj. Sefcsics Lajos, Gstalter Mátyás egy-egy tizkoronás arany. Szakműveket kaptak jutalmul: Berkes Antal, Drnkovics Lajos, Pencsics György, Gstalter Mátyás, Barth Henrik.

Uj könyv a munkásokról.

— Huszár Károly: Magyarország ipari munkásai. —

E címen néhány nap mulva egy mindnyájunkat közelről érdeklő és az egész keresztény szociális mozgalomra nézve nagy jelentőséggel bíró munka fog napvilágot látni Huszár Károly szerkesztő tollából. Pontos számokkal és megbízható adatokkal világít be a szerző a magyar munkásélet mélységeibe és nyomoruságába. Az ipari

szociális kérdés lényege még sok olyan ember előtt is ismeretlen, aki megfelelő szociális érzéssel bír és buzgó tevékenységet akar kifejezni a keresztény társadalmi akciók terén. A papság, a tanítói kar, a köztisztviselők nem ismerhetik meg kellőképpen a munkáskérdést, mert nem jutnak a megfelelő adatok birtokába. Maga a munkásosztály sem hajlandó hitelt adni sokszor tömörülésre való felhívásunknak, mert nem ismeri az általános szociális helyzetet.

Ezen akar Huszár Károly új könyve segíteni. Ebben mindenki által érthető, s mindenki által hozzáférhető módon ismertette lesznek statisztikai adatokkal az ipari munkások száma, a munkások családi állapota, kora, neme, — a munkaidő, a kisipari és gyári munkabérek, — a munkáslakások — a munkások táplálkozása, a munka áldozatai — az iparfelügyelet és a szakszervezeti ügyek. Hézagpótló mű ez a füzet a keresztény szociális irodalomban. Ha ezt sok ezer számára tudjuk a nép közé vinni, akkor egy csapásra kell fellendülnie szakszervezeti mozgalomunknak.

Azért melegen ajánljuk ezen röpiratot összes szervezeteink és egyesületeink hathatós pártfogásába. Egyetlenegy felvilágosított keresztény szocialista asztaláról sem hiányozhatik Huszár Károly ezen régen várt röpirata. Egyes példányok ára 40 fillér. Legalkalmasabb volna, ha szervezeteinkben egyesek összegyűjtenék a pézt és egy utalványon rendelnék meg az összes szükséges példányokat egy címre. Megrendelhető a pénz előleges beküldése mellett e címen: Huszár Károly szerkesztő Budapest, VIII., Szentkirály-utca 28.

Egy törekvő honfitársunk sikerei Amerikában.

— Saját tudósítónktól. —

„Mindég büszkeség tölti el szívémet, valahányszor hírt vesszük annak, hogy amerikai magyar közéletünkben egy-egy törekvő honfitársunk a becsületes és kitartó munka révén olyan magaslatra emelkedik és olyan sikert ér el, a mely által az amerikai magyarság közmegebecsülése is növekedik.

A magyar faj minden elismert kiváló tulajdonságai mellett is sajátságos, hogy ez idegen hazában még mindeddig nem tudtunk érvényesülni oly mértékben, hogy az amerikaiak figyelmét magunkra vontuk volna, s új hazánk társadalmi, politikai, gazdasági és kereskedelmi életébe, ha nem is épen vezető, de legalább számottevő tényezőkké váltunk volna, de úgy látszik, mindég közelebb és közelebb jutunk ehhez az időhöz is. Ma már minden téren és állásban vannak kiváló embereink, kik becsülettel megállják helyeiket s a tisztelet és közbecsülés egy-egy fényugarát bocsátják a magyar-nemzetre, a melynek testéből valók.

Ugy érezzük, hogy e gondolatokat el kell itt mondanunk mindennek megszületésére és buzdítására, abból az alkalomból, hogy hírt vettük egy derék és mindenki által méltán tisztelt honfitársunk, Tomcsányi József homesteadi bankár és közjegyző sikerének.

Husz évvel ezelőtt jött ki Amerikába, mint gépészeti pályát végzett iparos, az ipar hazájába becsületes munkával keresni tért. Nem volt itt sem rokona sem ismerőse. A véletlen sors Homesteadra hozta, hol azonnal dolgozni kezdett s azóta állandóan ott is maradt. S a mit keresett, megtakarította. Nehéz a pénzt megkeresni, de nehéz megtakarítani tudni is. Tomcsányi értett mindkettőhöz, keresett és takarított is szépen. Így nem csoda, ha csakhamar vagyonosodni kezdett. Hozzá járult ezen előbb említett két rendbeli jótulajdonságához az ő hagyományos jó szerencséje. Ugyes előrelátással ingatlanokat szerzett, melyek később értékükben hihetetlenül megnövekedtek.

Majd tizenhárom évi gyári munka után, mely közben sok honfitársunkkal tett jót, banküzletet nyitott a saját házában Homesteadon. A népek természetes vonzalma Tomcsányi személye iránt s az üzleti életben való

talpig becsületessége azt eredményezték, hogy a bank működését nagyszabásúvá kellett tenni. Így nyitotta meg Tomcsányi Isten segédelmével 1900-ban azt a hatalmas üzlethelyiséget Homesteadon, a melynek nagy üvegablakáról messze láthatóan ragyog a magyar nemzeti címer. E háromemeletes palotaszzerű épület Homestead főutcájának egyik legértékesebb pontján, a magyar ember üzleti sikerét hirdeti. De itt még nincs vége Tomcsányi üzleti sikerének.

Tomcsányi a magyarok és az üzletfelei eddigi bizalmát most azzal hálálja meg, hogy a lehető legmesszebb menő biztosíték nyújtásával lepi meg az ő pártolóit, midőn államosította a bankot, s minden tekintetben egy színvonala helyezi azt a legelőkelőbb és leghatalmasabb angol bankokkal. Vagyis ezután az Egyesült-Államok pénzügyminisztere örökös a bankok biztonsága felett éppen úgy, mint a többi angol nagy bankok felett. Ezért hívják az ilyen bankokat „állami” vagyis „national” banknak. A Tomcsányi-féle bank az Egyesült Államok National bankjai közé vétetett fel, a minő kitüntetésben tudunkkal még eddig egyetlen amerikai magyar bank sem részesült.

A részvényeket kitűnő üzletemberek vették át, úgy hogy ez új köntösbe öltözött „First National bank of Munhall, Pa.” 50 000 azaz ötvenezer dollár alaptőkével rendelkezik. Tomcsányi bankjának ezen államosítását kizárólag üzletfelei érdekeinek teljes biztosítására és megnyugtására tette meg. Hadd legyen a magyar bank versenyképes a legjobban vezetett angol bankokkal!

Meggyilkolták a galíciai helytartót.

Lemberg, április 12.

Vasárnap délután 2 óraker egy egyén gróf Potocki helytartó ellen, midőn az kihallgatást tartott, 3 revolverlövést tett a helytartó halálosan megsebesült.

Lemberg, április 12.

Gróf Potocki helytartó 3 óra 15 perckor meghalt. A merénylő, akit letartóztattak, Siczynski Miroszláv nevű diák. Siczynski a lembergi egyetem bölcsészeti karának harmadéves hallgatója.

Lemberg, április 12.

A lapok a merényléről a következő részleteket jelentik: Amidőn a szolgák a lövés zajára a kihallgatási terembe behatoltak, a merénylő ezt kiáltotta a halálra sebesített tartományi főnök felé: „Ez a rutén nemzet ellenelkövetett igazságtalanságokért!” A gyilkos azután a revolvert az egyik szolgának szegezte, aki azonban a merénylőt lefegyverezte. Siczynski ezután egész közönyösen viselkedett. A súlyosan megsebesített tartományi főnök kezével a merénylőre mutatva, a belépő szolgákat utasította, hogy ragadják meg a gyilkost. Siczynski, midőn hallotta, hogy orvosokat hívnak gúnyosan nevetett és azt mondta: „Hisz ez felesleges.” A kihallgatás folyamán kijelentette, hogy már hosszabb idő óta azzal az elhatározással jár, hogy a tartományi főnököt megölje. A revolvert már két év óta viseli e célra magánál.

Minisztertanács. Vasárnap délelőtt a miniszterelnökségi palotában minisztertanács volt, amelyen a kabinetnek a fővárosban időző valamennyi tagja részt vett.

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap este többnapos tartózkodásra klopodiai birtokára utazott.

A Bácskai Napló-nak

azok a legjobb barátai, akik nemesak akkor hivatkoznak rá, amikor valamely közleményről van szó, hanem akkor is, amidőn HIRDETÉSEI ALAPJÁN bevásárlásaikat eszközlik. :-:

HIREK.

Tájékoztató.

Április 21. Hangverseny a városi színházban, a Szabadkán emelendő Árpádházi Szent-Erzsébet szobrának alapja javára.

Április 26. Bácsbodrog vármegye iparosai nak tiltakozó nagygyűlése délután, a Pest-szálloda nagytermében.

— **Egyházmegyei hírek.** Romich Gerő Dúsnokra káplánnak küldetett. Evetovich Péter Dúsnokról Garára, Ditelján István Garáról Bácsszentivánra kápláni minőségben áthelyeztettek.

— **Az új karlocai adminisztrátor.** Karlócáról jelentik, Bogdanovics Lucian püspök ma délelőtt az udvari kápolnában szentmisét hallgatott, azután az egyházi és politikai hatóságok és küldöttségek tiszteletét fogadta.

— **Kinevezés.** Fernbach Károly főispán dr. Henneberg Géza zombori lakos, köz- és váltó ügyvédet városi tiszteletbeli ügyészé nevezte ki.

— **A tulipán szövetség — magyar védő egység** Zomborban, 1908. évi április 26-án délelőtt 11 óraker, a városháza nagytermében II-ik évi rendes közgyűlést tartja. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1) Elnöki megnyitó. 2) Igazgatói évi jelentés. 3) Pénztárnoki évi jelentés, a mérleg és a számvizsgáló bizottság jelentése alapján a fölmentvény megadása. 4) A választmány egyötöd részének a kisorsolása s a megüresedett választmányi tagsági helyek betöltése. 5) Az igazgatók, titkárok, jegyző, pénztárnok, és számvizsgáló bizottság elnökeinek és tagjainak lekötésnése. 6) Igazgató, titkárok, jegyző, pénztárnok, két számvizsgáló tagnak egy évre és a számvizsgáló bizottság elnökének öt évre megválasztása. 7) Minden ötven egyesületi tag után egy tag a budapesti központi választmányba való beválasztása. 8) Dr. Novák Elemér indítványa ügyrend alkotása tárgyában. 9) Az egyesületi tagok által az elnökhöz, 8 nappal a közgyűlés előtt benyújtott indítványok tárgyalása. A hozzászólás minden tagnak jogában áll, de csak a jelentkezés sorrendjében és egy tárgyhöz csak egyszer. Az indítványozó zárszóval élhet. 10) Jegyzőkönyv hitelesítő kijelölése. A közgyűlés a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozatképes. A múlt évi díjjal hátralékban levők az alapszabályok 10. §-a alapján szavazati joggal nem bírnak. Kívánatos, hogy minél többen mutassák a nemzeti- és hazafias ügy iránti érdeklődésüket és a közgyűlésre minél nagyobb számmal jelenjenek meg.

— **A Sport-egylet lakomája.** Szombaton este a szabadkai sportegylet fényes lakomát tartott. A lakomán Mamuzsich Félix dr. mondott tartalmas beszédet, melyben Apponyi Albert gróf, közoktatásügyi miniszternek a sport fejlesztésére irányuló üdvös törekvését fejtegette. Különösen utalt azon intézkedésére, melyben a törvényhatóságokat buzdítja a sport-élet támogatására esetleg tornacsarnokok építésével is. Felhívja a jelenlevőket, igyekezzenek a sport eszméjének támogatására, s ha a hatóság a társadalom felbuzdulását látja, biztosan tudja ő, hogy anyagilag is támogatni fogja a sportegyleteket, melyeknek egyesülését is óhajtanónak véli. Utána a szónokok Mamuzsich Félix dr., elnököt, Farkas alelnököt éltetik. A lakomán Szorádi Gyuszi kitűnő műkedvelő tamburás zenekara volt szíves gyönyörködtetni a lekeket. Lelkesedést keltett a zenekar tárogatásának kitűnő játéka. Tartozunk még elismeréssel a vendéglősnek, Karlovitz Pálnak, aki lukulusi és izletes lakomával lepte meg a lakomán résztvevő sportbarátokat.

— **A választók névjegyzéke.** A központi választmány a választók névlajstromának előkészítő munkálatait elfogadta. A névlajstrom betekintés végett május hó 5-étől 25 ikéig lesz közszemlére kitéve a polgármesteri hivatalban. Felszólamlások a polgár-

mesteri hivatalban fogadtatnak el ugyanezen idő alatt.

Az orvosok és a betegsegélyző. Vasárnapi számunk ezen cím alatt megírt cikkében sajtó hiba csúszott be. A cikk ezen mondatában: „A havi bevétele (t. i. a betegsegélyzőnek) ha minden fillér befoly nem rug 96.000 koronánál többre,“ a havi szó helyett évi olvasandó.

Helyettes vágóhídi felügyelő. A polgármester a vágóhíd felügyelőjévé Vujkovicz Oz. Márton, városi díjazottat nevezte ki.

Uj hirlap Baján. Baján Borác Kálmán dr. szerkesztésében Bajai Közlöny cím alatt társadalmi, sajtóiradalmi, méh- és nyul-tenyésztési heti lap indult meg.

Mozi Kulán Ujra van egy kis látványosság Kulán s ez a Jansen-féle bioskop. Már e hó elején jött Jansen Kulára, ám az esős idő miatt alig néhány nappal ezeltett fejezhette csak be a piac téren munkálatait, míg a villanylámpákkal feldiszipített sátor készen állott. Tavaly nyáron is lévén itt mozi s minthogy az akkor, valahány előadás csak volt, (hétköznap kettő, vasárnaponként négy sőt öt) mindig zsuffolásig telve volt, azt merete volna hinni az ember, hogy Jansen nem fog az idén itt jó üzletet csinálni. De tévedtünk. Alig hogy az első szép nap beköszöntött s a bioskop megnyílt, az egész piactéren eleven volt az élet. Főleg este százával lézengett a nép a téren s várta míg az előadás véget ér. A nagy érdeklődést a mozi iránt fokozza az, hogy Jansennek állítólag saját felvételei volnának, melyeket a tengeren s Afrikát és Ázsiát átszelő útjában szerzett volna. Hogy mi az igaz, hogy mi nem, nem tudjuk, majd meglátjuk, hogy és mint lesz ha eljárunk a moziba.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHION GYÓGYVIZ.

Orvosilag ajánlva: Hugysavas diathesis, kösvény-, cukorbetegség-, gyomor-, vese- és húgyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borviz páratlan!

:: Bővebb felvilágosítással szolgál a ::

Központi iroda: Budapest, V., Váci-körút 54.

Kapható Rukovina Nándor, Farkas J. és Sztojkovics utódaik urak fűszerkereskedéseikben. 50-9

A Jakabok vergődése.

— Saját levelezőnkől. —

Temerinben a Jakabok vergődnek, erőlködnek, hogy szétszűllött táborukat ismét egy csordába hajtsák. Olyan eszközöket használnak, amineknek az alkalmazására csak Jakabok képesek, akik éhesek a szegény munkás pénzére.

A még itt bitangoló néhány Jakab, állítólag valahol Temesvármegyében 400 holdnyi kender fogadott megmunkálásra. Az egyik Jakabvezér most ezt az állítólagos munkát használja föl a butításra.

Azt híreszteli, hogy aki nem lép be az ő szövetségükbe, nem fizeti a tagsági díjat és nem fizeti a pártadót, az nem kap munkát. Ezt a Jakabok Pataricza Jánosnak hívják.

Hát, biz az arcátlanság, hogy valaki munkástársát ennyire megszarolja. Lelketlen arcátlanság, a munkástársat annyira ámitani akarni. Hanem azért nem sikerült az ámitás. A munkások visszafelelték neki:

Hát te csak menj a kenderföldedre, majd mi is fogunk munkát, oda meg téged, ha jönnél sem viszünk el. Es ez a jól gondolkodó munkás a Pataricza János okos testvére István volt.

H. I.
földműves.

Tizszer megszurkált legény.

Grizsák Sándor huszonhatéves bognár segédat érte tegnap az a szerencsétlenség, hogy egy részeg legényből álló kompánia halálra bicskázta.

Grizsák Sándor a Bajai-ut végén volt együtt több társával. Összeszólakoztak, s az összeszólakozás vége verekedés lett. Ugy látszik Grizsák egyedül állt véleményével, mert a többek valamennyien rátámadtak bicskával.

A szerencsétlenség teste fődve van késszurásokkal. A fejét, ajkát, hátát, karját csupa mély vágás borítja. Több vágás van a hasán is, s ezek között nagyon súlyos is.

A mentők kötözték be a sebeit, a kórházba is ki akarták vinni, de ezt a sebesült nem engedte meg.

A rendőrségnek a figyelmét felhívjuk erre az esetre. Jól tennie, ha kutatna a dolog után s a bicskázásokat, ha a sebesült nem is akarja, kérdőre vonna. Sok súlyos kimenetelű bicskázásról nem vesz tudomást a rendőrség, mert a megbicskázott nem megy panaszra. Amde ez még nem ok arra, hogy a rendőrség a bűnösöket futni engedje.

SZINHÁZ.

Bálkirálynő.

Virágvasárnap adták negyedszer ezt a kedves zenéjű és diszkrét angoloperettet, melyben a jelenlegi operettársulat egyes tagjai bucsuztak el a szabadkai közönségtől. Aradi Arankát és Bogyó Zsigát utoljára látuk szinpadunkon, s a kitűnő karmester, Németh Ignác is utoljára dirigált a zenekarban. Mindhármukat ünnepelte a közönség, de különösen Aradit tapsolta beléptekor percekig és nagy lelkesedéssel. Aradi Kassára, Bogyó Kecskemétre szerződött el, s a szin-társulat tagjai közül sokan még az éji vonattal elutaztak részint újállomásuk helyére részint a budapesti színházára.

A darab előadása az előzőekhez hasonlóan sikerült. Aradi, B. Szabó, Bogyó és a kis Miklósi Juliska (Böket) alakítása tett különösen nagy hatást, kiket sokszor huzamos ideig tapsoltak. Rövid időre mi is letesszük ezzel a színi előadásokat ismertető tollat, mert a rendes színi évad e nappal befejeződött. Ez alkalommal csak annyit jegyzünk meg, hogy Farkas igazgatónak a lefolyt év alatti társulatról a teljes elismerés hangján nyilatkozhatunk. Művészi szellem, diszkrét játék, s erős fegyelem nyilvánult meg a szindarabok előadása alatt olyan fokban, minőt az előző szinigazgatók alatt megközelítőleg se tapasztaltunk. Ez okozta azt, hogy még a ledérebbe tartalmu darabok előadásán is bizonyos diszkrét szellem nyilvánult, mely kevésbé sértette a jóízűt.

Husvét vasárnapján mutatja be magát a jövő évi szin-társulat. A pótszezonban adják elő Bródynek a „Tanítónő“ című ujdonságát, mely zajos sikert aratott a budapesti Vigszínházban és vendégszerepel Szoyer Ilonka, az Operaház tagja is a Vig özvegében és a Bőregérben.

Az ősz haj, bajusz és szakáll eredeti színét feltélen visszanyeri hasz- az **Hajregenerátor** nála- tával, mely nem ártalmas szer, nem piszkít, alkal- mazása igen egyszerű és tartós. Öszülő hőlgyek és urak a köszönő- és hálairatokból itélve, a leg- meglepőbb eredményt érték el. Ára 2 korona. Kapható az egyedüli készítőnél: **Dr. Illés Antal** vörös kereszt gyógyszerárában a főposta átelle- nében Szabadkán, Népbank-palota. 322-5 Törvényesen védve.

IRODALOM.

= **Zászlónk.** A szokott időnél négy nappal korábban jelent meg a magyar kat- holikus ifjúság, a Regnum Marianum jövő katonáinak lelkes lapja a „Zászlónk“ hogy a husvétii vakációra szétrebbenő ifjúság még idejében szétkaphassa. A sietés azonban nem ártott meg tartalmának, mely most is méltó a „Zászlónk“ hagyományához. Tréfa

és komolyság, okulás és szórakoztatás vál- togatják egymást a szövegben, a rajzok pe- dig egytől-egyig kitűnőek ötletesek. Husvétii vezércikke különös figyelmet érdemel. Kincs István érdekes ifjúsági regényén kívül több verset és elbeszélést hoz szépirodalmi részé- ben, de ezek mellett elegendő hely jut a tudományos dolgozatoknak is, melyek mint a „Fakadó rügyek“ rovatból látjuk ugyan- csak gondolkodásra mógatják a „Zászlónk“ olvasóit. A páratlan ifjúsági lap évi két ko- ronáért kapható a kiadóhivatalban. (VII., Danjanich-u. 50.)

Az előkelő világ legkedveltebb és legszebb imakönyve.

HOCK JÁNOS IMAKÖNYVE

vászoni-, bőr-, bársony-, plüshe-, utánzott és valódi elefántesont kötésben. • • • Kapható:

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésében

Szabadkán, főtér, a Szentháromsággal szemben.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordította: Kőröczi Ernő. 102

— Azt mondta az előbb, hogy végren- deletét akarja közölni velem, Fra Felice.

— Ah persze, de épen mivel oly sok jó barátom van, magam sem tudom, melyik- nek hagyjam az örökséget. Azoknak-e, kik oly sokszor tartottak jól édes, puha kalács- csal? Vagy tán azok számára, kik friss olaj- ban articsókát süttöttek számomra? Vagy talán az irgalmas nővéreknek, mert oly szer- tető gondnal ápolgattak, mikor ágyba dön- tött a nehéz kór?

— Hát oly nagy vagyona van Fra Felice?

— Meglehetősen, Donna Eliza, megle- hetősen.

Fra Felicen újra erőt vett a kimerült- ség, a bágyadtság. Fejét újra a lépcsőre hajlítá, s keble lázasan pihegett.

— Arra is gondoltam már, hogy azok- nak a kolduló barátoknak hagyom, kik haj- lék nélkül élnek most a világban, — sut- togták ajkai.

— Kis vártatva folytatta aztán: „Vagy talán annak a jó öregnek adjam, ki Rómá- ban székel? On tudja, ki az, ki mindnyá- junk fölött őrködik.“

— Hát annyira gazdag ön, Fra Felice?

— kérdezte Donna Eliza.

— Ugy meglehetősen, Donna Eliza.

Szempillája lecsukódott, s pár percig szótlannul feküdt ott, aztán újra kezdte:

— Azt akarom, hogy mindenkinek része legyen benne, Donna Eliza.

Ugy látszott, hogy ez a gondolat új erőt adott neki; az a piros rózsza újra oda- rajzolódott arcára, s felkénykölt ismét.

— Nézze csak, Donna Eliza, — szólt az öreg, miközben osuhája redőiből kis le- pecsételet borítékot vont elő, s feléje nyújtá. Ezt a levelet Sindacónak adja át.

— Ez a boríték, Donna Eliza, — foly- tatta Fra Felice. — azt az öt számot tar- talmazza, melyet legközelebbi Szombaton fognak kihuzni. Rendkívüli kinyilatkoztatás által tudtam meg, s hamarosan feljegyeztem. A Sindaco ezt függessze ki a római ka- pun, hol minden fontos végzést szoktak meghirdetni a népnek. Közölje velük, hogy ez az én végrendeletem. Ot nyerőszám, egy egész quinternó, Donna Eliza.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

R. E. Amerika. A pénzt megkaptuk, a jel- zett összeget elküldöttük rendelkezési helyőre, s többi az előfizetés címén javára irtuk. Az összeg az előfizetésre elég.

„Alföldi Bank Részvénytársaság”

SZABADKA.

Felhívjuk a tisztelt közönség szives figyelmét az intézetünknel ujabbán bevezetett

nyeremény-betét csoportokra

melyek nemcsak az okszerű takarékosagra és tőkegyűjtésre alkalmasak, hanem a betevőknek rendkívüli kedvezményeket nyújtanak a tekintélyes összegű nyereményekkel kecsgetető sorsjátékokban leendő részvétel által.

Ezen célra átengedjük a tisztelt betevőknek 17 drb. különféle sorsjegy összes nyeremény húzásait **minden külön díj és költség nélkül**, kik betéteik arányában résztvesznek ezen sorsjegyeknek évenként tartandó 43 huzásban kisorsolás alá kerülő összes nyereményeiben, melyeknek évi főösszege

8,745.000 korona.

Betétek már 1 koronától kezdve elfogadtatnak, a sorsjátékokban való részesedéshez azonban legalább 25 koronás betét (egy egység) szükséges: — minden további 25 korona egy további egységet jelent. **A betétek összege korlátozva nincs, minél nagyobb tehát valakinek a betétje, annál nagyobb részesedése a nyereményekben.** A betétek a betevő kizárólagos tulajdonát képezik, rendesen kamatoznak és azokért az intézet összes vagyonával kezeskedik.

A nyeremények átengedéséről közjegyzői okmányt állítottunk ki és a nyeremények felosztása szintén közjegyző jelenlétében fog történni.

Vidékről küldendő betéteknél elegendő az első befizetés alkalmával a név és lakcim pontos közlése mellett annak bejelentése, hogy a küldött összeg nyeremény betétül kezelendő.

Egy házban sem szabad hiányozni az Alföldi Bank Részvény Társaság nyeremény betétkönyvének és az életbiztosítással egybekapcsolt takarékos könyvecskének, mert ezek képezik alapját a megelégedésnek és a gond nélkül jövőnek.

Részletes felvilágosítások az intézet helyiségeiben a hivatalos órák alatt nyerhetők bármely ügyben.

363-2-1

Tisztelettel

Alföldi Bank Részvénytársaság.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a **Kállay Albert-utcában f. évi április hó 19-ével**

OLYMPIA

(mozgófénykép) színházamat

megnyitom,

amelyben naponként változatos műsorral előadást fogok tartani.

Részletes programmal annak idején fogok szolgálni.

Kérve a n. é. közönség becses támogatását, maradok

kiváló tisztelettel 339-9-8

Tumbász Marián

Olympia-színház tulajdonosa.

7147/1908. tan. sz.

362-1-1

Pályázati hirdetés.

A városi tanács közhírré teszi, hogy a magyar királyi honvéd főreáliskolában és a honvéd Ludovika akadémiában az 1908—1909. tanév kezdetén Szabadka városnak egy-egy alapítványi helye lesz betöltendő, melyre első sorban Szabadka városi illetőségű magyar állampolgárok folyamodhatnak.

A folyamodványok legkésőbb **folyó évi április hó 28-ának délután 5 órájáig** a városi tanács iktató hivatalában nyújtandók be.

A pályázati feltételek a tanács közművelődési ügyosztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szabadkán, 1908. évi április hó-4-én.

A városi tanács.

Kőbányai palackozásu

patent angol dugaszolással ellátott legkitünőbb

KORONASÖR

kizárólag

a „Park”-Kávéházban

kapható.

350-10-6

Fényképezési műterem áthelyezés.

A legmodernebb fényképező műterem

Piétsch Ferenc

uj műterme a Czorda Bódog-utcában | szám. — A Dominus-féle házban (Kossuth-utca) volt alkalmatlan műtermet, a legjobb s művészi fényképezéshez szükséges világítással bíró **műteremmel** cseréltem föl annak a tudatában, hogy végre Szabadkán e téren is tökéleteset kell elérni s nyújtani. A műterem sötét megvilágítása helyett verőfényes megvilágításban készülnek uj műtermemben a képek. E megvilágítás az arcnak élénkebb kifejezést, az idomoknak teljességet, a képnek művészi kivitelt biztosít. — Uj műtermem, melyet nagy befektetéssel építettem saját házamban, a réginél nem esik messzebb, az utca kényelmesebb, mert nem kell udvaron végig barangolni. E házban csak a műterem van, kíváncsi tekintetek nem alkalmatlankodnak. — Bár eddig is élveztem a n. é. közönség becses pártfogását, uj műtermem megnyitása alkalmával, utalva e műterem egyedül álló előnyeire, a pártfogást tisztelettel kérem.

Uj műtermem már ma megnyitott a Czorda Bódog-utca | sz. saját házamban.

Piétsch Ferenc uj, művészi tökéletes fényképező műterme Czorda Bódog-utca | szám. — Kirakat az egész utcában egészen a műteremig. 364-73-1

Szőlőoltványokat

szállít, faj-tisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES,**
— Medgyes 46. sz. (Nagyküküllő megye). —

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett **elismerő levelek**, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhethet magának **fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.** 126-47-39